

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 25 Φεβρουαρίου 2022 με την εξής σύνθεση: Ελευθερία Καλαμιώτη, Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος και εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 19/1/2022 με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 92/20-1-2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον δ.τ. «...» που εδρεύει στ.. ..., ..., και εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της Διεύθυνσης ... του Υπουργείου ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή») όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της υπ' αριθ. πρωτ. ... διακήρυξης ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού της αναθέτουσας αρχής για ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ..., ΔΗΜΟΥ ..., ... εκτιμώμενης αξίας 490.165,50 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24%.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια Αθηνά Μπουζιούρη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 2.450,83 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 19/1/2022 απόδειξη πληρωμής στην ... Τράπεζα και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), όπως αυτό υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ανερχόμενης σε 490.165,50 ευρώ άνευ ΦΠΑ.

2. Επειδή, υπ' αριθ. πρωτ. ... διακήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού της αναθέτουσας αρχής για ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΝΩΝ ΤΗΣ

ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ..., ΔΗΜΟΥ ..., ... εκτιμώμενης αξίας 490.165,50 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά , βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής και με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 20/1/2022. Κατά της ανωτέρω Διακήρυξης ασκήθηκε η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή. Στην προδικαστική προσφυγή περιλαμβανόταν και αίτημα αναστολής – χορήγησης προσωρινών μέτρων, το οποίο έγινε δεκτό με την υπ' αριθ. Α81/2022 απόφαση της ΑΕΠΠ.

3. Επειδή, η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 28/12/2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς επίσης και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ...

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (έργο), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και δη του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, η δε ΑΕΠΠ ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή, η προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε νόμιμα δια του συστήματος «Επικοινωνία» του διαγωνισμού, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του ΠΔ 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, στις 19/1/2022 και κοινοποιήθηκε αυθημερόν δια μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ. Επιπροσθέτως, η προδικαστική προσφυγή είναι εμπρόθεσμη, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της αναθέτουσας αρχής. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι η προσφεύγουσα επικαλείται αβασίμως ότι έλαβε πλήρη γνώση της Διακήρυξης στις 14/1/2022, ενώ, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού είχε ήδη υποβάλει αίτημα για διευκρίνιση επί όρου της Διακήρυξης από 13/1/2022. Ωστόσο, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 28/12/2021 και δεν προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού ούτε επικαλείται η αναθέτουσα αρχή οποιοδήποτε στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται πραγματική γνώση της Διακήρυξης από την προσφεύγουσα πριν τον χρόνο

της κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. γ' Ν. 4412/2016 τεκμαιρόμενης γνώσης, ήτοι την 12/1/2022, οπότε και παρήλθε δεκαπενθήμερο από την κατά τα άνω ανάρτηση.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον, δεδομένου ότι επικαλείται ότι ο πληττόμενος όρος της προσβαλλόμενης Διακήρυξης δυσχεραίνει ουσιωδώς τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό, παρά το γεγονός ότι αυτή πληροί τις λοιπές απαιτήσεις συμμετοχής.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή ανήρτησε την προδικαστική προσφυγή στην αρχική σελίδα του διαγωνισμού στις 20/1/2022 και την κοινοποίησε, επιπλέον, στους ενδιαφερόμενους μέσω της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού αυθημερόν.

8. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε το υπ' αριθ. πρωτ. 43859/3-2-2022 έγγραφο απόψεων επί της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής δια της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού στις 3/2/2022, νομίμως και εμπροθέσμως.

9. Επειδή, η προσφεύγουσα υπέβαλε νομίμως και εμπροθέσμως συμπληρωματικό υπόμνημα επί της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής διά της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού στις 8/2/2022.

10. Επειδή, με την υπ' αριθ. 120/2022 Πράξη της Προέδρου του 1ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

11. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 365 Ν. 4412/2016, 13 ΠΔ 39/2017 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

12. Επειδή, η προσφεύγουσα προβάλλει με την προδικαστική προσφυγή τα εξής: *«Εν προκειμένω, σύμφωνα με το άρθρο 14 της διακήρυξης, τα κριτήρια της αξιολόγησης και βαθμολόγησης των προσφορών, για την ανάθεση της σύμβασης, κατανέμονται στην Α' Ομάδα (βαθμολόγηση τεχνικής προσφοράς), που έχει συνολικό συντελεστή βαρύτητας 70% και υποδιαιρείται σε τρία επιμέρους κριτήρια με συντελεστές 50%, 25% και 25% και στη Β' Ομάδα (βαθμολόγηση οικονομικής προσφοράς), που έχει συνολικό συντελεστή βαρύτητας 30%. Το κριτήριο 1 της Α' Ομάδας (με συντελεστή 50%)*

άπαιται του βαθμού εμπειρίας των δύο βασικών στελεχών της ομάδας εκτέλεσης του εν λόγω έργου, δηλαδή του διευθυντή εργοταξίου, ειδικότητας έργων Αρχιτέκτονα Μηχανικού και του υπεύθυνου εργοταξίου, ειδικότητας έργων Πολιτικού Μηχανικού, οι οποίοι θα πρέπει να διαθέτουν κατ' ελάχιστον, αποδεδειγμένη (και/ άρθρον 24.3 α της διακήρυξης): - Εικοσιπενταετία από κτίσεως πτυχίου - Δεκαπενταετή εμπειρία σε εκτέλεση έργων επί μνημείων ή εντός αρχαιολογικών χώρων - Επί πλέον σε ένα τουλάχιστον έργο, θα πρέπει να υπάρχουν παρεμφερείς εργασίες με το δημοπρατούμενο, δηλαδή εργασίες για την εξασφάλιση και την προστασία μνημείων ή την προστασία τους έναντι βραχοκαταπτώσεων, με εγκατάσταση ικριωμάτων είτε υποστηλώσεων, διατρήσεις, κατασκευές αγκυρίων και ενεματώσεις. Ωστόσο, το κριτήριο αυτό, το οποίο συγκεντρώνει και την μεγαλύτερη (μακράν σε σχέση με τα λοιπά υποκριτηρια ανάθεσης) βαρύτητα στην διαμόρφωση της βαθμολογίας των υποψηφίων, συναρτάται αμιγώς με την τεχνική ικανότητα των υποψηφίων, που συνιστά κατ' εξοχήν κριτήριο επιλογής και όχι κριτήριο ανάθεσης. Με άλλα λόγια, το εν λόγω κριτήριο αναφέρεται σαφώς και αποκλειστικώς σε στοιχεία προσδιοριστικά της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας στελεχών υποψηφίου, δεν υπεισέρχεται σε αξιολόγηση οποιουδήποτε στοιχείου της προσφοράς του για τη ζητούμενη σύμβαση, δεν σχετίζεται με το συγκεκριμένο αντικείμενό της και κατ' επέκταση, δεν συντελεί στον εντοπισμό της προσφοράς που παρουσιάζει την καλύτερη σχέση ποιότητας - τιμής για την αναθέτουσα αρχή. Επιπροσθέτως, προκαλεί αδικαιολόγητο περιορισμό του ανταγωνισμού των δυνητικών προσφερόντων οικονομικών φορέων, καθώς δημιουργεί πλεονέκτημα υπέρ των υποψηφίων που μπορούν να αποδείξουν συνεργασία με στελέχη δραστηριοποιούμενα επί μακρότατο χρονικό διάστημα, έναντι οικονομικών φορέων που πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας για την συμμετοχή στον διαγωνισμό και έχουν και εμπειρία σε εκτέλεση έργων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, στερούνται όμως στελεχών με τόσο μακροχρόνια πιστοποιημένη (κατά τον όρο 24.3 της διακήρυξης) δραστηριότητα. Ωστόσο, η συνδρομή της τελευταίας αυτής προϋπόθεσης (ήτοι της τόσο μακροχρόνιας πιστοποιημένης δραστηριότητας, 25ετίας από κτήσεως πτυχίου και 15ετίας σε έργα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος) δεν δικαιολογείται από το αντικείμενο (τεχνικό και οικονομικό) της υπό ανάθεση σύμβασης προϋπολογισμού 490.165 €, ενώ αντιθέτως τελεί

σε σχέση πρόδηλης δυσαναλονίας με αυτό, αφού στον διαγωνισμό του θέματος καλούνται υποψήφιοι εγγεγραμμένοι στην 1η τάξη οικονομικών ΜΕΕΠ, ενώ περαιτέρω η προϋπόθεση αυτή δεν δικαιολογείται ούτε από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος (Ολ.ΕΣ 505/2021). Συνεπώς, η υπό κρίση διακήρυξη, κατά το μέρος που σε αυτήν προβλέπεται ως υποκριτήριο ανάθεσης ο βαθμός εμπειρίας δύο στελεχών του υποψηφίου με υποχρεωτική απόδειξη πιστοποιημένης υπερεικοσιπενταετούς δραστηριότητας από την λήψη του πτυχίου και πιστοποιημένης υπερδεκαπενταετούς εμπειρίας επί έργων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος/μνημείων αντίκειται στα προαναφερθέντα άρθρα του νόμου, αλλά και στις αρχές της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού και είναι ακυρωτέα».

Η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει ως προς τα ανωτέρω τα εξής: «Α. Σπουδαιότητα του Μνημείου. Το σπήλαιο ‘...’ και ο περιβάλλων χώρος του αποτελούν μνημείο μέγιστης αρχαιολογικής αξίας και περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Βρίσκεται στις ανατολικές παρειές του όρους ... (...), στο οροπέδιο της ..., σε υψόμετρο 1.498 μ. και σε απόσταση 20 χλμ. από τα Είναι ένα από τα σημαντικότερα σπήλαια της ..., καθώς συνδέεται μυθολογικά με το θεό Δία και αποτελεί μαζί με το ..., τους δύο πιο εμβληματικούς τόπους λατρείας του Μινωϊκού Πολιτισμού. Είναι ο τόπος όπου οι ... φυγάδευσαν (από το ...) και έκρυψαν τον νεογέννητο Δία για να τον γλυτώσουν από την οργή του (πατέρα του), Κρόνου. Η αρχαιολογική έρευνα τεκμηρίωσε την αδιάλειπτη ανθρώπινη παρουσία στο ... από την 4η χιλιετία π.Χ. έως τον 5° αιώνα μ.Χ. Η σπουδαιότητα του σπηλαίου τεκμηριώνεται από την πληθώρα πολυάριθμων και βαρύτιμων αφιερωμάτων. Λόγω της σημαντικότητάς του, το σπήλαιο με την υπ’ αριθμ.23/63143/2410 Απόφαση (ΦΕΚ ...) κηρύχθηκε ως αρχαιολογικός χώρος και οριοθετήθηκε επί χάρτου ολόκληρη η περιοχή του Οροπεδίου της Εξάλλου, με την υπ’ αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/79862/4199/1-9-2009 Απόφαση (ΦΕΚ ...) έγινε η αναοριοθέτηση του χώρου, ενώ με το την υπ’ αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/Φ25/145332/45302/8689/19-02-2014 Απόφαση (ΦΕΚ ...) θεσμοθετήθηκαν ζώνες Α’ και Β’ προστασίας. Επιπρόσθετα, το ... και ο περιβάλλων χώρος του περιλαμβάνονται ως τα σημαντικότερα δείγματα της μοναδικότητας της εν γένει περιοχής του ..., στο χαρακτηρισμένο από την UNESCO ήδη από το 2001, ως

Παγκόσμιο Γεωπάρκο Το ... είναι ένας από τους σπουδαιότερους αρχαιολογικούς χώρους της ... με πολύ μεγάλη -μέχρι πριν μερικά χρόνια- επισκεψιμότητα (υπέρ τις 200.000 επισκεπτών ετησίως) παρά το δυσπρόσιτο της θέσεως, την σχετική ανυπαρξία υποδομών εξυπηρέτησης και το γεγονός ότι επί περίπου έξι-επτά μήνες το χρόνο δεν υπάρχει η δυνατότητα προσέγγισης του λόγω του χιονιού. Σήμερα, ο χώρος παραμένει δυστυχώς κλειστός για το κοινό ακριβώς λόγω της κατάστασης των βραχωδών πρανών (ύψους περί τα 30 μ.) πέριξ και άνω της εισόδου του σπηλαίου. Οι χιλιάδες άνθρωποι που το επισκέπτονται λάθρα σήμερα, διατρέχουν άμεσο και σοβαρότατο κίνδυνο ζωής (λόγω της απρόβλεπτης πτώσης ογκωδών βραχοτεμαχίων από το πρανή άνωθεν της εισόδου. Η κατάσταση αυτή, εκτός του ότι δεν επιτρέπει στο ευρύτερο κοινό να επισκέπτεται όπως του αρμόζει τον μοναδικό αυτό χώρο, στερεί και από την ευρύτερη περιοχή σημαντικότερους για την επιβίωση των ορεσίβιων κατοίκων της οικονομικούς πόρους. Β. Σπουδαιότητα του Έργου. Β.1. Στο γενικότερο πλαίσιο δράσεων του ΥΠΠΟΑ για την προστασία και ανάδειξη των μνημείων της χώρας η στερέωση, προστασία και ανάδειξη του συγκεκριμένου μνημείου και συγκεκριμένα, απασχόλησε την Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων και την Εφορεία Σπηλαιολογίας και κατά το παρελθόν (στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013). Με βάση την επισφαλή σήμερα κατάσταση διατήρησης του υπερκείμενου βραχώδους πρανού της εισόδου του σπηλαίου, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη υλοποίησης σειράς στερεωτικών εργασιών για την εξασφάλιση και ανάδειξη του. Το προκηρυχθέν έργο 'ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ..., ΔΗΜΟΥ ..., ...', όπως εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ 2014-2020, αποτελεί δράση ύψιστης προτεραιότητας και σπουδαιότητας και πρέπει οπωσδήποτε να υλοποιηθεί στο πλαίσιο και υπό τους όρους της εξασφαλισμένης χρηματοδότησης του (απώτερη ημερομηνία ολοκλήρωσης:31/12/2023). Σε επόμενο στάδιο (ΕΣΠΑ 2021-2027) προγραμματίζεται από τη ..., ως αρμόδια υπηρεσία για την Αναστήλωση των Αρχαίων Μνημείων η αντιμετώπιση των (σαφώς πιο περιορισμένης έκτασης και έντασης) βραχοπτώσεων μικρών τεμαχίων και στο εσωτερικό του σπηλαίου καθώς και η συνολική ανάδειξη του με σύγχρονους όρους και προδιαγραφές. Σε κάθε περίπτωση ως προς το παρόν, πρόκειται για ένα ειδικό απαιτητικό τεχνικά έργο, με μεγάλο βαθμό δυσκολίας, λόγω α) της φύσης του καθώς

πρόκειται για αρχαίο μνημείο που προστατεύεται από τον αρχαιολογικό Νόμο, β) της δυσχερούς θέσης του, βρίσκεται σε ορεινή δύσβατη περιοχή στο νομό ... Δήμου ... γ) της ιδιομορφίας του έργου και των ιδιαίτερων τεχνικών χαρακτηριστικών του και των υπό εκτέλεση τεχνικών εργασιών. Β.2. Η μελέτη του έργου του θέματος, εκπονήθηκε στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας και κατόπιν των αναγκαίων διορθώσεων συμπληρώσεων και του εν γένει ελέγχου της υπηρεσίας, εγκρίθηκε τελικώς το 2016 σε αναζήτηση πόρων για την υλοποίηση του έργου όπως και έγινε τελικά (Δεκ. 2020). Λόγω της παλαιότητας της μελέτης, και του γεγονότος ότι το φαινόμενο των βραχοπτώσεων είναι δυναμικό και απρόβλεπτο, είναι πλέον ή βέβαιον ότι, κατά την φάση των εργασιών θα απαιτηθούν μεγαλύτερες ή μικρότερες αναπροσαρμογές της μελέτης εφαρμογής προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ισχύουσες επιτόπου συνθήκες, στο πλαίσιο βεβαίως των επιτρεπόμενων από την Νομοθεσία τροποποιήσεων των έργων κατά τη φάση αυτή (όπως ενδεικτικά προβλέπεται με τα Άρθρα 155, 156 Ν. 4412/2016 όπως ισχύει). Το επί τόπου του έργου στελεχιακό δυναμικό του αναδόχου, έχει κομβικό ρόλο στον εντοπισμό και την ανάδειξη στοιχείων του έργου που χρήζουν αναθεώρησης ή τροποποίησης αλλά και στην άμεση αντιμετώπιση τυχόν απρόβλεπτων καταστάσεων (λόγω της επικινδυνότητας του έργου). Β.3. Με τις προτεινόμενες στο πλαίσιο του έργου εργασίες, θα αρθεί σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα της επικινδυνότητας και θα διασφαλιστεί σε ικανοποιητικό επίπεδο, η απρόσκοπτη διέλευση των επισκεπτών. Με την υλοποίηση δε, της προτεινόμενης πράξης, θα μπορεί το μνημείο να επανενταχθεί στην πολιτιστική και οικονομική ζωή της ευρύτερης περιοχής με πολλαπλά οφέλη. Συνοπτικά, οι εγκεκριμένες εργασίες και επεμβάσεις στο πλαίσιο του έργου, είναι οι εξής: • Κατασκευή μεταλλικού και ξύλινου ικριώματος εργασίας, προσαρμοσμένου στη γεωμετρία του πρανούς • Καθαρισμοί, απομάκρυνση βλάστησης, ελεγχόμενος καθαρισμός ασυνεχειών και επιφάνειας πρανούς με ταυτόχρονη λήψη άμεσων προσωρινών μέτρων εξασφάλισης επισφαλών βραχωδών μαζών • Πλήρωση ασυνεχειών βραχώμαζας με εφαρμογή αρμολογημάτων σε βάθος και ενεμάτων σε επιμέρους περιοχές • Διάνοιξη διατηρημάτων για την εφαρμογή προεντεταμένων αγκυρώσεων από ανοξείδωτο χάλυβα • Εφαρμογή βλήτρων από ανοξείδωτο χάλυβα • Πλήρωση υποσκαφών και διακένων βραχώμαζας με οπλισμένο σκυρόδεμα (χυτές

μικροκατασκευές) • Τοποθέτηση ενημερωτικής πινακίδας στην είσοδο του σπηλαίου με κείμενα (και σε γραφή Braille) και φωτογραφικό υλικό, παραγωγή συμβατικής (και σε γραφή Braille) και ψηφιακής έκδοσης. B.3.1. Από τις προαναφερόμενες, όχι συνήθεις αλλά πολύ εξειδικευμένες και υψηλών απαιτήσεων εργασίες (με εξαίρεση την τελευταία), ειδικότερα εφόσον πρόκειται για εργασίες επί κηρυγμένων αρχαίων μνημείων, η πρώτη, δηλαδή η 'Κατασκευή μεταλλικού και ξύλινου ικριώματος εργασίας, προσαρμοσμένου στη γεωμετρία του πρανούς' αποτελεί την μόνη ίσως και πάντως την κρισιμότερη αναγκαία και ικανή συνθήκη για την εκτέλεση και ολοκλήρωση του έργου. Χωρίς αυτήν όπως αναλυτικότερα αναφέρεται κατωτέρω, το έργο δεν μπορεί να υλοποιηθεί. Συγκεκριμένα: B.3.1.1. Δεν υπάρχει κανένας άλλος τρόπος εκτέλεσης των βασικών εργασιών (αγκυρώσεις, ενεματώσεις, σκυροδετήσεις κ.λπ.) πλην της κατασκευής αυτού του ικριώματος, ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στις θέσεις εργασίας και να παραλαμβάνονται με ασφάλεια τα φορτία από το διατρητικό μηχάνημα που θα χρησιμοποιηθεί για τη διάνοιξη των διατρημάτων αγκύρωσης και εφαρμογής βλήτρων. Σημειώνεται επιπλέον ότι, η περίπτωση χρήσης ειδικευμένων εναερίων-τεχνιτών (που θα μπορούσε να εφαρμοσθεί σε άλλες περιπτώσεις) δεν είναι εφικτή για πλήθος λόγων όπως ενδεικτικά: η πολύ μεγάλη έκταση της περιοχής των αναγκαίων επεμβάσεων στερέωσης τόσο σε πλάτος όσο και σε ύψος (με ότι αυτό συνεπάγεται και από άποψη επικινδυνότητας σε περίπτωση ατυχήματος) που κάνει το εγχείρημα και χρονοβόρο, η κατακερματισμένη κατάσταση των βράχων και ανάντη του πρανούς (που δεν επιτρέπει την ασφαλή αγκύρωση του εξοπλισμού των εναερίων), η πολύ μεγάλη αύξηση του κόστους του έργου που η τροποποίηση αυτή ασφαλώς θα επιφέρει. Το συγκεκριμένο ικριώμα είναι η μόνη λύση για το έργο. B.3.1.2. Αλλά τούτο δεν είναι ένα συνηθισμένο ικρίωμα. Το πρανές άνωθεν της εισόδου δεν είναι κατακόρυφο. Η μορφολογία του μετώπου του πρανούς είναι εξαιρετικά ανώμαλη με πολλές και μεγάλες περιοχές αρνητικών κλίσεων ως προς την κατακόρυφο (εξογκώματα) που επιβάλλουν την 'υποχώρηση' του μεταλλικού κυρίως ικριώματος (σαφώς ασφαλέστερου και ισχυρότερου από το αρχικά προβλεπόμενο από τον μελετητή ξύλινο, το οποίο, κατόπιν παρέμβασης της υπηρεσίας ακριβώς για λόγους ασφαλείας προβλέπεται να είναι μεικτό) -ώστε να 'παραλαμβάνονται' αυτές οι ανωμαλίες- και βεβαίως και συνεπώς οδηγούν

σε μοναδικό ικρίωμα με μεγάλο οριζόντιο ανάπτυγμα (κάτοψη) και ειδικές ανάγκες αντιστήριξης του (προκειμένου να ανταποκρίνεται στις δριμείες καιρικές συνθήκες της περιοχής). Ακολούθως, λόγω των ανωτέρω, απαιτείται η συνύπαρξη του μεταλλικού ικριώματος με ξύλινο προκειμένου να γεφυρώνονται ασφαλώς τα διάκενα μεταξύ ικριώματος και βραχώδους αναγλύφου. Και μόνη η απαιτούμενη κατά την Νομοθεσία και τους Κανονισμούς ασφαλείας των έργων μελέτη ευστάθειας του ικριώματος (από τους μηχανικούς του αναδόχου) και εξασφάλισης του έναντι ανατροπής απαιτεί υψηλή ειδίκευση και ευρείες τεχνικές ικανότητες και γνώσεις από πλευράς προσωπικού του Αναδόχου. Β.3.1.3. Επιπλέον, το εν λόγω ικρίωμα λόγω των ειδικών συνθηκών στην περιοχή (θα παραμένει επί εξάμηνο τουλάχιστον ανενεργό και έρμαιο στις καιρικές συνθήκες) απαιτεί πλήρη επανέλεγχο κατά την επανέναρξη των εργασιών και καθημερινούς ελέγχους κατά τη διάρκεια τους, προκειμένου να εξασφαλίζεται σε πραγματικό χρόνο η αξιοπιστία και ευστάθεια του. Τούτο αποτελεί επίσης ειδικό και απαιτητικό καθήκον των επί τόπου του έργου μηχανικών του Αναδόχου. Τέλος, επισημαίνουμε τα στενά χρονοδιαγράμματα των συγχρηματοδοτούμενων έργων (ΕΣΠΑ) με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης και περαίωσης αυτών εντός του 2023 και τη συναγόμενη επακόλουθη ανάγκη συμβασιοποίησης του έργου, καθώς όπως ήδη προαναφέρθηκε λόγω της θέσης του μνημείου και των έντονων καιρικών συνθηκών στην περιοχή η απρόσκοπτη υλοποίηση των εργασιών θα είναι δυνατή μόνο για 7 μήνες ετησίως (Απρίλιος – Οκτώβριος).

Γ. Η Υπηρεσία – Επίβλεψη έργου. Ως δικαιούχος της Πράξης και ως φορέας υλοποίησής του υποέργου 1 (το έργο) ορίσθηκε η Διεύθυνση ...(...), Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου ...(..), με έδρα τ.. ..., συγκεκριμένα δε, φορέας υλοποίησης (Διευθύνουσα Υπηρεσία) του εν λόγω έργου είναι το Τμήμα Έργων της Η ... ως κεντρική υπηρεσία του ..., εποπτεύει έργα σε όλη την επικράτεια της χώρας. Το Τμήμα Έργων είναι αρμόδιο για την προετοιμασία ένταξης έργων σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα καθώς και τον προγραμματισμό-διαχείριση και εκτέλεση έργων, με ανάθεση ή αυτεπιστασία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα στελέχη του είναι επιφορτισμένα με την επίβλεψη σημαντικών έργων ανά την επικράτεια (όπως πχ τα αναστηλωτικά έργα στο ταφικό μνημείο της ...) την ένταξη και εν συνεχεία υλοποίηση μεγάλων έργων στο Ταμείο Ανάκαμψης, την παρακολούθηση και

έλεγχο των υπολοίπων συγχρηματοδοτούμενων έργων (τρέχων ΕΣΠΑ). Επιπλέον οι δικαιούμενες ημέρες μετακίνησης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τις 60 ημέρες ετησίως ανά μηχανικό. Παρά το ότι η Υπηρεσία μας διαθέτει έμπειρους μηχανικούς δεν είναι δυνατό όμως λόγω της απομακρυσμένης θέσης των έργων που επιβλέπει και δη του συγκεκριμένου έργου στην ..., να ασκεί σχεδόν καθημερινή εποπτεία (όπως απαιτεί το συγκεκριμένο έργο) και να παρίσταται επιτόπου του έργου ως επιβλέπουσα καθ' όλη τη διάρκειά του. Για την ομαλή, απρόσκοπτη και άρτια υλοποίηση των έργων προσβλέπει πάντοτε και εν πολλοίς στην καλή συνεργασία με την εκάστοτε ανάδοχο εταιρεία και το τεχνικό επίπεδο και την επάρκεια του επί τόπου των έργων προσωπικού της. Δ. Κριτήρια αξιολόγησης. Ι. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως οι θεσπιζόμενοι με την διακήρυξη διαγωνισμού όροι, δεν χρήζουν, ως εκ της φύσεώς τους, αιτιολογίας (βλ. Επ. Αν. ΣΤΕ 918/2003, 876/2004) και ότι η Διοίκηση είναι, κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακηρύξεως με βάσει τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεσης σύμβασης, επιλέγοντας όχι μόνο τα κριτήρια ανάθεσής της αλλά και να καθορίζει τη βαρύτητά τους για την συνθετική αξιολόγηση των εφαρμοσθέντων κριτηρίων για την επιλογή της προσφοράς που παρουσιάζει την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής (ΚΟ 11/2015) τέθηκαν από την Υπηρεσία μας, τα επίμαχα κριτήρια αξιολόγησης του άρθρου 14 της Διακήρυξης. Ειδικότερα στην Διακήρυξη του συγκεκριμένου έργου η θέσπιση του κριτηρίου ανάθεσης επιλέχθηκε λόγω της σύνθετης φύσεως της προς ανάθεσης σύμβασης (εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης επί αρχαίου ακινήτου μνημείου -οικοδομικές εργασίες) για την στάθμιση και άλλων παραμέτρων κρίσιμων για την εκτέλεσή της, χωρίς η επιλογή του αναδόχου να προκύπτει από την σύγκριση των προσφορών μόνο βάσει της τιμής. Συγκεκριμένα για τη θέσπιση των κριτηρίων αξιολόγησης ελήφθησαν υπόψη: α) η φύση του προς εκτέλεση έργου που αφορά εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης επί αρχαίου ακινήτου μνημείου που απαιτεί εμπειρία σε εκτέλεση παρόμοιων με το αντικείμενο της σύμβασης εργασιών για την εξασφάλισή της σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας β) οι ιδιαίτερες συνθήκες και ο τρόπος εκτέλεσης του έργου λόγω της θέσης του σε ορεινή και απομακρυσμένη θέση στο νομό ... στη ..., με αντικειμενική δυσκολία πρόσβασης για την προσκόμιση των υλικών και την μετακίνηση του

εργατοτεχνικού προσωπικού, γ) η έλλειψη δικτύων υποδομής για την εκτέλεση των εργασιών και την διαμονή του εργατοτεχνικού προσωπικού γεγονός που καθιστά αναγκαία τη σωστή οργάνωση και την εξασφάλιση της προσβασιμότητας του εργοταξίου, δ) η συνεχιζόμενη σεισμική δραστηριότητα στην ευρύτερη περιοχή που επιβάλλει την εντός αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων εκτέλεση των προβλεπόμενων εργασιών, οι οποίες αφορούν κατ'ουσίαν την άρση επικινδυνότητας από την συνεχή κατάπτωση βραχοτεμαχίων (εκτεταμένες καταρρεύσεις) ε) τη δυσκολία του εγχειρήματος καθώς πρόκειται για ιδιαίτερος απαιτητικό τεχνικό έργο (επικινδυνότητα κατά τη διάρκεια του έργου αλλά και μετά το πέρας από την πρόσβαση μεγάλου αριθμού επισκεπτών ζ) την εξασφάλιση της στατικής του επάρκειας –αποκατάστασή του σε ακολουθία με τη συχνή σεισμική δραστηριότητα της περιοχής. Ωστε κατ' αρχήν με βάση τα προαναφερόμενα, ως προς την επιλογή των συγκεκριμένων κριτηρίων και δη του επίμαχου υποκριτηρίου Κι σας αναφέρουμε τα εξής: κατά την άποψη της Υπηρεσίας, το 'επίμαχο' κριτήριο 'Κ1 Εμπειρία Ομάδας έργου' του Άρθρου 14 της διακήρυξης θα μπορούσε -αν όχι θα έπρεπε- να είναι το μοναδικό κριτήριο αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων (με βαθμό 70% του συνόλου της προσφοράς). Η συμπερίληψη και των δύο υπολοίπων κριτηρίων έγινε κατά κύριο λόγο για την κατά το δυνατόν βέλτιστη εξασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού και της συμμετοχής κατά το δυνατόν περισσότερων υποψηφίων. Σε κάθε περίπτωση, τα κριτήρια και υποκριτήρια καθώς και η σχετική στάθμισή τους για την αξιολόγηση των Προσφορών των οικονομικών φορέων τέθηκαν απολύτως σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4412/16, τις ερμηνευτικές εγκυκλίους και κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΑΑΔΗΣΥ, παρατίθενται στο άρθρο 14 της Διακήρυξης και έχουν επιλεγεί από την αναγκαιότητα τήρησης κρίσιμων παραγόντων κατά τη διάρκεια υλοποίησης της παρούσας υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης, συνδεόμενων ευθέως με το κυρίως αντικείμενο του έργου για τη διασφάλιση της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής. II. Σε ότι αφορά στην ουσία των επιχειρημάτων και την ανάπτυξη των αιτημάτων του προσφεύγοντος, παραθέτουμε τα ακόλουθα: Α. Επιχειρηματολογώντας υπέρ της νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας της προσφυγής του, ο προσφεύγων αντιγράφει αναλυτικά χωρίς όμως να την μνημονεύει, την 505/2021 (793231) απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλοιώνοντας όμως το περιεχόμενο της Παραγράφου 15 του

σκεπτικού και παραλείποντας την τελευταία και σπουδαιότερη ως προς το προκείμενο φράση του σημείου αυτού. Συγκεκριμένα, αντί του ορθού: '15. Το κριτήριο της πείρας, που είναι κατ' αρχήν κριτήριο προσήκον στην τεχνική ικανότητα των υποψηφίων να εκτελέσουν τη σύμβαση, δεν αποκλείεται να συνιστά και κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, όταν αυτό είναι πρόσφορο για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς' ο προσφεύγων αναφέρει: 'Συναφώς, το κριτήριο της πείρας, που είναι κατ' αρχήν κριτήριο προσήκον στην τεχνική ικανότητα των υποψηφίων να εκτελέσουν τη σύμβαση, δεν αποκλείεται μεν να συνιστά και κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, πλην όμως μόνον εφόσον είναι πρόσφορο για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς' υπονοώντας ότι εν προκειμένω δεν είναι πρόσφορο. Το κυριότερο 'ξεχνά' να συμπεριλάβει την αμέσως επόμενη φράση του στοιχείου αυτού του σκεπτικού της ως άνω απόφασης: 'Τούτο δε, συμβαίνει όταν η πείρα συνιστά εγγενές χαρακτηριστικό της προσφοράς ως διασφαλίζον σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα εκτέλεσης μίας σύμβασης'. Στην παρούσα περίπτωση δηλαδή, η εμπειρία της ομάδας του έργου συνιστά πράγματι με βάση τις απόψεις της ..., εγγενές χαρακτηριστικό της προσφοράς, που διασφαλίζει σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα εκτέλεσης της εν λόγω σύμβασης. Β. Όσο αφορά στην 'υπό κρίση περίπτωση' τα προαναφερόμενα δηλαδή αιτήματα του προσφεύγοντος ισχύουν τα ακόλουθα: Β.1. Ο προϋπολογισμός του έργου, εν προκειμένω 490.165 Ευρώ εκτός του ΦΠΑ (τον θεωρεί μικρό) τίθεται εκ του Νόμου ως αποκλειστικό κριτήριο για τον καθορισμό της κατώτερης τάξης εργοληπτικού πτυχίου με βάση την οποία δικαιούται κάποιος φορέας να συμμετάσχει σε έναν διαγωνισμό και όχι ως κριτήριο της κατά την εκάστοτε Υπηρεσία σημασίας και σπουδαιότητας ενός έργου όπου, ακριβώς ως προς την οποία σπουδαιότητα, έχουν εφαρμογή τα στο Άρθρο 86 προβλεπόμενα. Β.2. Η χρήση δάνειας εμπειρίας δίδει ακριβώς τη δυνατότητα σε όσους οικονομικούς φορείς πληρούν μεν τις βασικές προϋποθέσεις χωρίς όμως να ικανοποιούν τυχόν ειδικότερες απαιτήσεις (όπως του Άρθρου 86 του Ν. 4412/16) να συμμετέχουν σε συγκεκριμένες διαδικασίες ως ο παρών διαγωνισμός. Εξ όσων δε, γνωρίζουμε η δυνατότητα αυτή, δεν έχει καταργηθεί έως σήμερα. Επομένως η επίκληση πρακτικής αδυναμίας της προσφεύγουσας για εξεύρεση των κατάλληλων συνεργασιών είναι κατά την άποψη μας προσχηματική και πάντως, δεν μπορεί να πλήττει

την διαδικασία του συγκεκριμένου διαγωνισμού. Β.3. Στην Διακήρυξη αλλά και σε όλα τα τεύχη, πουθενά δεν αναφέρεται ότι για να συμμετάσχει κάποιος στον διαγωνισμό πρέπει να συνεργάζεται με την υπηρεσία (...) ή να έχει ασχοληθεί με έργα της όπως τεχνηέντως και εμμέσως επικαλείται ο προσφεύγων υπαιτισσόμενος επιλεκτικές πρακτικές της υπηρεσίας (Μέρος 1 της προσφυγής, σελ. 10). Υπάρχουν άλλωστε ανά την χώρα υπέρ τις 50 Εφορείες Αρχαιοτήτων (4 μάλιστα στην ..., όπου εδρεύει η προσφεύγουσα) που εκτελούν πολλά και ενίοτε και μεγάλα έργα χωρίς την συμμετοχή ή την παρεμβολή της Β.4. Προσπαθώντας να αποδείξει την καταχρηστικότητα του Κριτηρίου Κ1 αλλά και την εν γένει βαρύτητα (70%) της τεχνικής προσφοράς στο συνολικό βαθμό της προσφοράς κάθε φορέα, ο προσφεύγων αναφέρει ως εξόχως συμφέρουσα (για τον ίδιο ή την υπηρεσία άραγε;) έκπτωση της τάξης του 35%. Με βάση την εμπειρία μας σε αρχαιολογικά έργα η άποψη της Υπηρεσίας είναι ότι υπερβολικές γενικά εκπτώσεις δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην πορεία του έργου και τελικά στον ίδιο τον ανάδοχο. Η επίκληση έστω και ως παράδειγμα, ποσοστού έκπτωσης 35% (σελ. 12, Μέρος 2 της προσφυγής) φανερώνει αδυναμία αντίληψης των δεδομένων και ιδιαιτεροτήτων των αρχαιολογικών έργων και μάλλον επιβεβαιώνει αντί να καταρρίπτει την αναγκαιότητα υπερδεκαπενταετούς εξοικείωσης, στελεχών έστω, του φορέα με έργα εντός αρχαιολογικών χώρων είτε επί μνημείων. ΙΙΙ. Σε κάθε περίπτωση, με βάση τα προαναφερόμενα και όσα ακολουθούν, οι αιτιάσεις και τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος δε φαίνεται κατά την άποψη μας, να υπηρετούν την εξασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού και της συμμετοχής όσο το δυνατόν περισσότερων φορέων. Αγνοώντας στοιχειώδη χαρακτηριστικά έργων αρχαιολογικού χαρακτήρα και μάλιστα ανάλογων συνθηκών και σπουδαιότητας, μάλλον κατατείνουν στην ματαίωση παρά στην υλοποίηση τους υπό τις βέλτιστες τεχνικο-οικονομικές προϋποθέσεις. Τέλος, σε ότι αφορά στον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι τα κριτήρια επιλογής έχουν τεθεί με ασάφεια, παραθέτουμε ότι η διακήρυξη του συγκεκριμένου έργου ορίζει ρητά και με σαφήνεια το επιλεγέν από την αναθέτουσα αρχή κριτήριο ανάθεσης (η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά) και συνακόλουθα τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, την βαθμονόμηση και στάθμισή τους στο στάδιο της ανάθεσης όπως αναλυτικά περιγράφονται στο άρθρο 14.1 έως και

14.3 της Διακήρυξης. Επίσης στο άρθρο 24.3 της Διακήρυξης παραθέτονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει ο φάκελος της Τεχνικής Προσφοράς του προσφέροντα για την απόδειξη των πιθέμενων κριτηρίων αξιολόγησης (αποδεικτικά μέσα). Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι όλα τα κριτήρια αξιολόγησης και βαθμονόμησης των Τεχνικών Προσφορών των προσφερόντων έχουν τεθεί αναλυτικά στην Διακήρυξη του συγκεκριμένου έργου. Εν κατακλείδι, τα τεθέντα -απολύτως με βάση την Νομοθεσία- κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία γνωστοποιήθηκαν εξ αρχής, με την ανάρτηση και την εν γένει τήρηση της διαδικασίας, σε όλους τους τυχόν ενδιαφερομένους ανταποκρίνονται πλήρως στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του παρόντος έργου. Εξ αρχής, πρόθεση της Υπηρεσίας ήταν να εξασφαλίσει όσο το δυνατό περισσότερο τεχνικά το συγκεκριμένο έργο, ώστε ο ενδιαφερόμενος που θα συμμετάσχει να επιδείξει την προσήκουσα προσοχή, να εστιάσει στα χαρακτηριστικά και στη φύση του έργου, να διαμορφώσει κατάλληλα τη σύνθεση του προσωπικού που θα υλοποιήσει το έργο και εντέλει να υπολογίσει ορθά την οικονομική του προσφορά ώστε να αποφευχθούν συνέπειες βλαπτικές για τον ίδιο, την αξιοπιστία της Υπηρεσίας, το έργο, το μνημείο αλλά και ευρύτερα την τοπική κοινωνία. Με αυτό το σκεπτικό της εξασφάλισης δηλαδή της βέλτιστης ποιότητας από την πλευρά του αναδόχου σχήματος που θα κληθεί να αντιμετωπίσει ένα τόσο πολύπλοκο και επικίνδυνο συνάμα τεχνικό έργο προκρίθηκε κατά νόμιμο τρόπο η συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία και με όσα προαναφέρουμε, ζητούμε να μην γίνουν αποδεκτοί οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας και να απορριφθεί η εν λόγω προσφυγή».

13. Επειδή, το άρθρο 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης

συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων».

Περαιτέρω, το άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. [...] 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους». Το άρθρο 86 Ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής: «1. Με την

επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων σχετικά με την τιμή ορισμένων αγαθών ή την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές βασίζουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. 2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, με χρήση προσέγγισης κόστους - αποτελεσματικότητας, όπως της κοστολόγησης του κύκλου ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 87, περί κοστολόγησης του κύκλου ζωής, και μπορεί να περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, ιδίως:[...] β) η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, στην περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης [...]».

14. Επειδή, όπως έχει κριθεί, οι αναθέτουσες αρχές διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια να θέτουν στη διακήρυξη κριτήρια αξιολόγησης που εξασφαλίζουν την ποιότητα της κατασκευής του υπό ανάθεση έργου ή της παροχής της υπό ανάθεση υπηρεσίας ή προμήθειας. Οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να σχετίζονται με το αντικείμενό της, ήτοι να τελούν σε σχέση αναλογίας και να είναι προσαρμοσμένα προς αυτό, χωρίς όμως, να βαίνουν πέραν του αναγκαίου μέτρου για την εξυπηρέτηση του κατά περίπτωση επιδιωκόμενου σκοπού (βλ. αντί άλλων ΕΑ ΣτΕ 170/2021, σκ. 15 ειδικώς ως προς τα κριτήρια βαθμολόγησης). Ειδικότερα, σύμφωνα με την κατ' άρθρο 18 Ν. 4412/2016 εφαρμοστέα στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων αρχή της αναλογικότητας, οι οριζόμενες από τη Διακήρυξη ελάχιστες απαιτήσεις πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίες και πρόσφορες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (πρβλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili, σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21

και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, Swedish Match, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, σκέψη 59 κλπ). Τέλος, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατά διακριτική ευχέρεια είναι φύσει αιτιολογητέες, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νόμιμης άσκησης της διακριτικής της ευχέρειας εκ μέρους της Διοίκησης και της τήρησης των άκρων ορίων αυτής (πρβλ ΟΛΣΤΕ 721/1969), εν προκειμένω δε και της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, η δε αιτιολογία της πράξης πρέπει, κατ' άρθρο 17 ΚΔΔ/σίας, να είναι σαφής, ειδική, επαρκής.

15. Επειδή, περαιτέρω, από τον συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων του Ν. 4412/2016, συνάγεται ότι το στάδιο του ελέγχου της καταλληλότητας των διαγωνιζομένων είναι διακριτό από εκείνο της ανάθεσης της σύμβασης, δεδομένου ότι τα στάδια αυτά αποτελούν δύο αυτοτελείς διαδικασίες, οι οποίες διέπονται από διαφορετικούς κανόνες, ακόμα και στις περιπτώσεις που επιτρεπτά, κατά την κείμενη νομοθεσία, πραγματοποιούνται ταυτοχρόνως. Ειδικότερα, ο έλεγχος της καταλληλότητας των διαγωνιζομένων, που προηγείται λογικά και χρονικά της ανάθεσης της σύμβασης, συνδέεται με την αποδοχή των προσφορών μόνο των διαγωνιζόμενων εκείνων που πληρούν ένα ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. Αντιθέτως, η ανάθεση της σύμβασης, η οποία έπεται του ελέγχου της καταλληλότητας των διαγωνιζομένων, πραγματοποιείται σύμφωνα με το κριτήριο που έχει επιλέξει η αναθέτουσα αρχή, πάντα κατ' άρθρο 86 Ν. 4412/2016 με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, είτε αποκλειστικώς βάσει τιμής είτε με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας και τιμής. (βλ. ΕλΣυν Ολομ. Β' Ελάσσων 505/2021, ΕλΣυν Μείζων Σύμβαση 1977/2016). Τα κριτήρια επιλογής προσδιορίζονται στα άρθρα 75 επ. Ν. 4412/2016, ενώ για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας τιμής, όταν η αναθέτουσα αρχή έχει επιλέξει το συγκεκριμένο κριτήριο ανάθεσης, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι παράμετροι του προαναφερθέντος άρθρου 86 παρ. 2 Ν. 4412/2016. Συνεπώς, για την ανάθεση της σύμβασης δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη κριτήρια που συνδέονται με την εκτίμηση της καταλληλότητας των υποψήφιων οικονομικών φορέων να

εκτελέσουν τη σύμβαση εν γένει, αλλά κριτήρια που άπτονται της οργάνωσης, των προσόντων και της εμπειρίας του προσωπικού που προτείνεται από αυτούς για την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης (πρβλ., ΕλΣυν Κλ. Ζ' (ΣΤ' Διακοπών) Πράξη 314/2018). Συγκεκριμένα, το κριτήριο της πείρας, που είναι κατ' αρχήν κριτήριο προσήκον στην τεχνική ικανότητα των υποψηφίων να εκτελέσουν τη σύμβαση, δεν αποκλείεται να συνιστά και κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, όταν αυτό είναι πρόσφορο για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς. Τούτο δε συμβαίνει ιδίως, όταν η πείρα συνιστά εγγενές χαρακτηριστικό της προσφοράς ως διασφαλίζον σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα εκτέλεσης μίας σύμβασης (βλ. ΕλΣυν Ολομ. Β' Ελάσσων 505/2021, με τις εκεί παραπομπές σε ΔΕΕ αποφ. της 1.3.2018, Maria Tirkkonen, C-9/17, σκ. 36 και 37, της 26.5.2015 «Ambisig», C-601/13, σκ. 22-35).

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή, *«διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης της περ. α' της παρ. 1, στους ενδιαφερόμενους τρίτους και τις απόψεις της επί της προσφυγής. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης»*. Κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, επί προσβολής όρων διακήρυξης, η οποία, ως εκ του κανονιστικού της χαρακτήρα, δεν φέρει αιτιολογία (ΣτΕ 434/2021, 1463/2015), η αιτιολογία της προσβαλλόμενης διατυπώνεται ως επί το πλείστον στις υποβαλλόμενες ενώπιον της ΑΕΠΠ απόψεις της αναθέτουσας αρχής, ιδίως δε όταν οι αιτιάσεις της προδικαστικής προσφυγής άπτονται τεχνικών ζητημάτων (πρβλ. ΔΕφΠειρ 44/2018, σκ. 7).

17. Επειδή, η Διακήρυξη του διαγωνισμού, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο της διεξαγωγής του δεσμεύοντας αμφίδρομα τον αναθέτοντα φορέα και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), προβλέπει, σχετικά με τα κρίσιμα εν προκειμένω ζητήματα, τα εξής: *«4.1 Ηλεκτρονική Αποσφράγιση/ Αξιολόγηση/ Έγκριση πρακτικού [...] γ) Μετά την ως άνω αποσφράγιση, και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της παρούσας, η Επιτροπή Διαγωνισμού, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες [...]*

iii) Στη συνέχεια ελέγχει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής, και προβαίνει στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14.1 και 14.2 [...] Ακολούθως η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό, στο οποίο περιλαμβάνονται τα αποτελέσματα του ανωτέρω ελέγχου και αξιολόγησης, και υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως “εσωτερικό”, μέσω της λειτουργίας “επικοινωνία” του υποσυστήματος, προς έγκριση, μεταβιβάζοντας παράλληλα ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής. δ) Μετά την απόφαση έγκρισης του ανωτέρω πρακτικού, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση σε όλους τους προσφέροντες εκτός από εκείνους που οποίοι αποκλείστηκαν οριστικά λόγω μη υποβολής ή προσκόμισης της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την περίπτωση (γii) της παρούσας παραγράφου, και παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και στις υποβληθείσες τεχνικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων. Στη συνέχεια ο πιστοποιημένος χρήστης της αναθέτουσας αρχής, μεταβιβάζει εκ νέου την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε πιστοποιημένο χρήστη της Επιτροπής διαγωνισμού ε) Μετέπειτα, σε διακριτό στάδιο, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, χωρίς να παρέχει στους προσφέροντες πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των λοιπών οικονομικών φορέων. Εν συνεχεία η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στον έλεγχο και τη βαθμολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων των οποίων τα Δικαιολογητικά συμμετοχής κρίθηκαν πλήρη και οι Τεχνικές Προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές και βαθμολογήθηκαν σύμφωνα με οριζόμενα στο άρθρο 14.2. ε1) Ακολούθως, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει κατά σειρά μειοδοσίας, σε έλεγχο της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και της ομαλής μεταξύ τους σχέσης, βάσει της παραγωγής σχετικού ψηφιακού αρχείου, μέσα από το υποσύστημα. Για την εφαρμογή του ελέγχου ομαλότητας, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 95 και 98 του ν. 4412/2016. ε2) Όλες οι οικονομικές προσφορές, μετά τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις, καταχωρίζονται, κατά τη σειρά μειοδοσίας, στο πρακτικό της επιτροπής, το οποίο και υπογράφεται από τα

μέλη της. Ακολούθως, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στον υπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας των προσφορών, σύμφωνα με οριζόμενα στο άρθρο 14.3 και συντάσσει πρακτικό, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής (ή τη ματαίωση της διαδικασίας). Το εν λόγω πρακτικό υποβάλλεται, ως “εσωτερικό”, μέσω της λειτουργίας “επικοινωνία” του υποσυστήματος, στην αναθέτουσα αρχή, προς έγκριση. στ) Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση έγκρισης του πρακτικού σε όλους τους προσφέροντες, εκτός από εκείνους, οποίοι αποκλείστηκαν οριστικά, λόγω μη υποβολής ή προσκόμισης της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την περίπτωση (γ) της παρούσας παραγράφου 4.1 και παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και στις οικονομικές προσφορές των λοιπών προσφερόντων. Κατά της απόφασης αυτής χωρεί προδικαστική προσφυγή, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.3 της παρούσης [...]. 11.3. Περιγραφή και ουσιώδη χαρακτηριστικά του έργου. Το προς δημοπράτηση έργο αφορά στην εκτέλεση στερεωτικών εργασιών βραχωδών πρανών στο εξωτερικό τμήμα του σπηλαίου ..., που προστατεύεται από τον Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» και συγκεκριμένα, στην εκτέλεση εργασιών για τη στερέωση των επισφαλών βραχωδών μαζών στο υπερκείμενο του στομίου του μετώπου του σπηλαίου ... πρανές και στην οροφή του στομίου του σπηλαίου μέχρι βάθους 2m. Ειδικότερα, προβλέπεται για την πρόσβαση καταρχήν, στις θέσεις εργασίας, να κατασκευαστεί ειδικό ικρίωμα εργασίας, ικανό να παραλάβει τα φορτία από το διατρητικό μηχάνημα που θα χρησιμοποιηθεί για τη διάνοιξη των διατρημάτων αγκύρωσης και εφαρμογής βλήτρων και το οποίο θα εξασφαλιστεί έναντι ανατροπής. Ακολουθεί ελεγχόμενος καθαρισμός των ασυνεχειών και της επιφάνειας του πρανούς από φυτά και εν γένει υλικά αποσάθρωσης του βράχου με απλά μηχανικά μέσα και υδροβολή. Οι ασυνέχειες θα σφραγιστούν εν εσοχή με κονίαμα υψηλής αντοχής έτσι ώστε να επιτευχθεί αύξηση των μηχανικών χαρακτηριστικών της βραχώμαζας και ταυτόχρονα στεγάνωση της επιφάνειας του πρανούς. Στις θέσεις των υποσκαφών, μετά τον καθαρισμό τους, θα κατασκευαστούν αγκυρωμένα στοιχεία υποθεμελίωσης από Ο.Σ. που θα παραλαμβάνουν τα φορτία από τις

υπερκείμενες μάζες και θα κατανέμουν τα φορτία των αγκυρώσεων. Για την εφαρμογή των αγκυρώσεων θα διανοιχτούν διατρήματα $\Phi 46\text{mm}$ χωρίς δειγματοληψία με τη χρήση κατάλληλου γεωτρυπάνου. Τα αγκύρια θα είναι από ανοξείδωτο χάλυβα ποιότητας AISI316L και διαμέτρου $\Phi 16\text{mm}$. Θα φέρουν διαστελόμενο άκρο και θα προεντείνονται αμέσως μετά την εφαρμογή τους και δύναμη προέντασης 10kN με δυναμόκλειδο για έλεγχο της εφαρμοζόμενης δύναμης. Η πλήρωση του διατρήματος θα γίνει ενώ το αγκύριο είναι υπό τάση έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ο συνδυασμός σημειακής και ολόσωμης αγκύρωσης. Τα ενέματα των τσιμεντενέσεων θα είναι με λόγο $N/T=0,5$. [...]. 22.Δ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν τις παρακάτω ελάχιστες προϋποθέσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και συγκεκριμένα θα πρέπει να διαθέτουν κατ' ελάχιστον στελέχωση: δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α' βαθμίδας και έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας στην κατηγορία ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων κάθε μία από τις ανωτέρω απαιτήσεις θα πρέπει να πληρείται από ένα τουλάχιστον μέλος της ένωσης, θα πρέπει, ωστόσο, αθροιστικά να καλύπτονται όλες οι πιθέμενες απαιτήσεις[...]. Άρθρο 14: Κριτήριο Ανάθεσης. Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής. Για να προσδιοριστεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, θα αξιολογηθούν οι Τεχνικές και Οικονομικές προσφορές των προσφερόντων με βάση κριτήρια και υποκριτήρια, καθώς και τη σχετική στάθμισή τους. Η επιλογή των κριτηρίων, που τίθενται σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4412/16, προκύπτει από την αναγκαιότητα τήρησης κρίσιμων παραγόντων κατά τη διάρκεια υλοποίησης της παρούσας υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης, συνδεόμενων ευθέως με το κυρίως αντικείμενο του έργου για την διασφάλιση της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής. Το προς δημοπράτηση έργο αφορά στην εκτέλεση στερεωτικών εργασιών βραχωδών πρανών στο εξωτερικό τμήμα του σπηλαίου ..., που προστατεύεται από τον Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Το σπήλαιο βρίσκεται σε υψόμετρο 1.500 μ. (οροπέδιο ...) εντός του ευρύτερου συνόλου του χαρακτηρισμένου από την UNESCO (2001) Παγκόσμιου

Γεωπάρκου του Λόγω της θέσης του, κατά τους χειμερινούς μήνες (Οκτώβριο – Μάρτιο), η πρόσβαση στο σπήλαιο είναι εξαιρετικά δυσχερής αν όχι αδύνατη. Απαιτούνται επομένως, λόγω της θέσης του μνημείου και των απαιτήσεων του φυσικού αντικείμενου του έργου ιδιαίτερη οργάνωση του εργοταξίου, ευέλικτο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των εργασιών σε συνδυασμό με την βέλτιστη μεθοδολογία υλοποίησής του και υψηλά επίπεδα εμπειρίας, βαθμού συνοχής-συνέργειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας -σε παρόμοιες εργασίες σε μνημεία ή εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων- του προσωπικού που θα απασχοληθεί στο έργο, προκειμένου για την εξασφάλιση της βέλτιστης εκτέλεσης της συγκεκριμένης σύμβασης σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας υπό τις επί τόπου συνθήκες (άρθρο 75 του Ν.4412/2016.). Επομένως, για να προσδιοριστεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, θα αξιολογηθούν η οργάνωση του εργοταξίου, ο χρονικός προγραμματισμός, η εμπειρία της ομάδας εκτέλεσης του έργου και οι οικονομικές προσφορές των οικονομικών φορέων.

14.1 Βαθμολόγηση Τεχνικής Προσφοράς. Η βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών θα γίνει σύμφωνα με τα κριτήρια και υποκριτήρια που προσδιορίζονται στον παρακάτω πίνακα: [...] K1 Εμπειρία Ομάδας έργου 50%. K 1.1 Εμπειρία Διευθυντή εργοταξίου ειδικότητας έργων Αρχιτέκτονα Μηχανικού 60%. K 1.2 Εμπειρία Υπεύθυνου εργοταξίου ειδικότητας έργων Πολιτικού Μηχανικού 40%. K2 Λειτουργία εργοταξίου 25%. K 2.1 Σχέδιο εργοταξιακής διάταξης 50%. K 2.2 Τεχνική έκθεση τεκμηρίωσης 50%. K3 Χρονικός Προγραμματισμός 25%. K 3.1 Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης έργου 50%. K 3.2 Τεχνική έκθεση τεκμηρίωσης 50%. Τα υποκριτήρια θα βαθμολογηθούν με βαθμό BK_{ij} , που συνίσταται σε ακέραιο αριθμό από 1 έως 100. Η βαθμολογία BK_i του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το άθροισμα του γινομένου του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας σ_{ij} του κάθε υποκριτηρίου επί τη βαθμολογία του, δηλαδή: $BK_i = \sigma_{i1} * BK_{i1} + \sigma_{i2} * BK_{i2} + \dots$. Εφόσον η βαθμολογία BK_i τουλάχιστον ενός κριτηρίου είναι μικρότερη από 30 βαθμούς, η τεχνική προσφορά απορρίπτεται και ο προσφέρων αποκλείεται της περαιτέρω διαδικασίας.

Α) Κριτήριο K.1 Εμπειρία Ομάδας έργου. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου K1 αξιολογείται ο βαθμός εμπειρίας των δύο βασικών στελεχών της ομάδας εκτέλεσης του εν λόγω έργου, δηλαδή του διευθυντή εργοταξίου, ειδικότητας έργων Αρχιτέκτονα Μηχανικού και του

υπεύθυνου εργοταξίου, ειδικότητας έργων Πολιτικού Μηχανικού, οι οποίοι θα πρέπει να διαθέτουν κατ' ελάχιστον: - Εικοσιπενταετία από κτίσεως πτυχίου - Δεκαπενταετή εμπειρία σε εκτέλεση έργων επί μνημείων ή εντός αρχαιολογικών χώρων όπως πρέπει να προκύπτει από τα αντίστοιχα πιστοποιητικά εκτέλεσης έργων. - Τα δεκαπέντε έτη θα προκύπτουν αθροιστικά από τον χρόνο που θα αναγράφεται στο Πιστοποιητικό κάθε έργου. - Χρονικά διαστήματα που θα αλληλοκαλύπτονται από τα Πιστοποιητικά έργων θα λαμβάνονται υπόψη μια φορά μόνο. - Επί πλέον σε ένα τουλάχιστον έργο, θα πρέπει να υπάρχουν παρεμφερείς εργασίες με το δημοπρατούμενο, δηλαδή εργασίες για την εξασφάλιση και την προστασία μνημείων ή την προστασία τους έναντι βραχοκαταπτώσεων, με εγκατάσταση ικριωμάτων είτε υποστηλώσεων, διατηρήσεις, κατασκευές αγκυρίων και ενεματώσεις. - Ο βαθμός συνοχής των βασικών στελεχών της ομάδας εκτέλεσης του έργου και η έκταση προηγούμενων συνεργασιών μεταξύ τους θα αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιρροής στην βαθμολογία των στελεχών της Ομάδας. - Εφόσον συμπεριληφθεί τεκμηριωμένα από τον διαγωνιζόμενο στην ομάδα έργου επιστημονικό προσωπικό πέραν του βασικού, που κατ' ελάχιστον διαθέτει τα ανωτέρω αναφερόμενα, λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση. [...] Η βαρύτητα του κριτηρίου Κ1 στο σύνολο της βαθμολογίας του διαγωνιζόμενου ορίζεται σε $\sigma_1=50\%$, του κριτηρίου Κ2 ορίζεται σε $\sigma_2=25\%$ και του κριτηρίου Κ3 ορίζεται σε $\sigma_3=25\%$. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων, δηλαδή: $U_{ΤΠ} = 50\% \cdot BK_1 + 25\% \cdot BK_2 + 25\% \cdot BK_3$. Ο προκύπτων βαθμός στρογγυλοποιείται στο δεύτερο (2ο) δεκαδικό ψηφίο. Ο συντελεστής βαρύτητας της βαθμολογίας της Τεχνικής Προσφοράς ορίζεται σε 70%». Τέλος, στην προκήρυξη του Διαγωνισμού αναφέρεται ότι «Το σπήλαιο '...' και ο περιβάλλων χώρος του αποτελούν μνημείο μέγιστης αρχαιολογικής αξίας και περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Βρίσκεται στις ανατολικές παρειές του όρους ..., στο οροπέδιο της ..., σε υψόμετρο 1.498 μ. και σε απόσταση 20 χλμ. από τα Η αρχαιολογική έρευνα τεκμηρίωσε την αδιάλειπτη ανθρώπινη παρουσία στο ... από την 4η χιλιετία π.Χ. έως τον 5° αιώνα μ.Χ. Η σπουδαιότητα του σπηλαίου τεκμηριώνεται από την πληθώρα πολυάριθμων

και βαρύτιμων αφιερωμάτων. Με βάση την επισφαλή σήμερα κατάσταση διατήρησης του υπερκείμενου βραχώδους πρανούς της εισόδου του σπηλαίου, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη υλοποίησης σειράς στερεωτικών εργασιών για την εξασφάλιση και ανάδειξη εν γένει των χαρακτηριστικών του».

18. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή, κατ' ενάσκηση της ευρείας διακριτικής της ευχέρειας (βλ. ανωτέρω σκέψη 14), συμπεριέλαβε μεταξύ των κριτηρίων βαθμολόγησης για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς βάσει σχέσης ποιότητας τιμής το κριτήριο Κ1 που συνίσταται στη βαθμολόγηση της εμπειρίας στελεχών που θα απασχοληθούν για την εκτέλεση της σύμβασης, ήτοι του Διευθυντή και του Υπεύθυνου Εργοταξίου. Κατ' αρχήν, το συγκεκριμένο κριτήριο βαθμολόγησης νομίμως έχει επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, δεδομένου ότι ρητώς προβλέπεται αυτό στο άρθρο 86 παρ. 2 περ. β Ν. 4412/2016 μεταξύ των παραμέτρων που μπορεί να λαμβάνει υπόψη της η αναθέτουσα αρχή προς τον ανωτέρω σκοπό (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 107/2021, ΑΕΠΠ 498/2021), απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της προσφεύγουσας ότι το κριτήριο αυτό αποτελεί αποκλειστικά κριτήριο επιλογής, και όχι κριτήριο ανάθεσης. Απορριπτέος είναι και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το προκείμενο κριτήριο βαθμολόγησης δεν είναι πρόσφορο για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας προσφοράς ως μη σχετιζόμενο με την εκτέλεση της σύμβασης, διότι, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τη Διακήρυξη με το εν λόγω κριτήριο αξιολογείται η πείρα των επικεφαλής του εργοταξίου του αναδόχου που θα οργανωθεί για την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης, πράγμα που κατατείνει στην προσήκουσα, ασφαλή και ποιοτική υλοποίηση των εργασιών. Ειδικότερα, από την αναφορά στις τεχνικές ιδιαιτερότητες του έργου αιτιολογείται νομίμως, ήτοι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς η επιλογή του επίμαχου κριτηρίου βαθμολόγησης της εμπειρίας των στελεχών του αναδόχου επιτόπου του έργου. Συγκεκριμένα, ενόψει ιδίως α) της ανώμαλης επιφάνειας της μορφολογίας των πρανών που φαίνεται να καθιστά ιδιαίτερος απαιτητική την εκτέλεση της βασικής, κατά την αναθέτουσα αρχή, εργασίας για την εκτέλεση του έργου, ήτοι την τοποθέτηση και την εξασφάλιση της ευστάθειας του ικριώματος, β) των δυσκολιών οργάνωσης του εργοταξίου λόγω του

τόπου του έργου σε ορεινή και απομακρυσμένη θέση στο νομό ... στη ..., με δεδομένη τη δυσκολία πρόσβασης για την εισκόμιση των υλικών και την μετακίνηση του εργατοτεχνικού προσωπικού, καθώς επίσης και την έλλειψη υποδομής για την εκτέλεση των εργασιών και την διαμονή του εργατοτεχνικού προσωπικού, γ) της σεισμικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή που επιβάλλει τον καθημερινό έλεγχο της ευστάθειας του προς τοποθέτηση ικριώματος, την αυστηρή τήρηση μέτρων ασφαλείας, την εντός αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων εκτέλεση των προβλεπόμενων εργασιών που αφορούν στην άρση επικινδυνότητας από την συνεχή κατάπτωση βραχοτεμαχίων (εκτεταμένες καταρρεύσεις), δ) της επικινδυνότητας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, ε) της ανάγκης εξυπηρέτησης της ασφαλούς πρόσβασης μεγάλου αριθμού επισκεπτών, κατόπιν της ολοκλήρωσης του έργου, η επιλογή του κριτηρίου βαθμολόγησης της εμπειρίας του διευθυντή και του υπεύθυνου εργοταξίου παρίσταται, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, πρόσφορη για τον εντοπισμό της βέλτιστης προσφοράς. Τα ανωτέρω στοιχεία επαρκούν, κατά την κρίση του Κλιμακίου, για την τεκμηρίωση της προσφορότητας του επίμαχου κριτηρίου, παρά το γεγονός ότι α) δεν προκύπτει η εκτέλεση εργασιών επί χαρακτηρισμένου μνημείου, διότι με τις αναφερόμενες στις απόψεις υπουργικές αποφάσεις κηρύσσεται ως αρχαιολογικός χώρος η ευρύτερη γεωγραφική περιοχή του φυσικού σπηλαίου του ..., ενώ οι εργασίες της υπό ανάθεση σύμβασης φαίνεται να αφορούν μόνο τα εξωτερικά πρानή του σπηλαίου και β) οι παρατιθέμενες από την αναθέτουσα αρχή αιτιολογίες που αναφέρονται σε στοιχεία μη σχετιζόμενα με την ποιοτική εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης από τον ανάδοχο, όπως το ενδεχόμενο να ανακύψει ανάγκη τροποποίησης των μελετών που δεν ανάγεται στα καθήκοντα των επικεφαλής του εργοταξίου, η εμπειρία των οποίων αξιολογείται εν προκειμένω, και οι δυσχέρειες της επίβλεψης του έργου από τα στελέχη της αναθέτουσας αρχής που δεν εξαλείφονται από την παρουσία των ανωτέρω στελεχών του αναδόχου, καθόσον αυτή δεν μειώνει τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις επίβλεψης κατ' άρθρο 136 Ν. 4412/2016, δεν τεκμηριώνουν την προσφορότητα του επίμαχου κριτηρίου. Τέλος, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι ο προϋπολογισμός του έργου αντιστοιχεί στην 1^η τάξη κατηγορίας οικοδομικών εργασιών του ΜΕΕΠ, χωρίς να προβάλλονται με την προσφυγή ή με το υπόμνημα επί των απόψεων

ειδικοί και συγκεκριμένοι ισχυρισμοί ως προς τη φύση και τις ιδιαιτερότητες των εργασιών επί των οποίων βασίζεται νομίμως κατά τα άνω η αιτιολογία της επιλογής του συγκεκριμένου κριτηρίου βαθμολόγησης από την αναθέτουσα αρχή, απορρίπτεται, διότι από μόνο το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης δεν αποκλείεται η ύπαρξη ιδιαιτεροτήτων, όπως αυτές που εκτέθηκαν ανωτέρω, που δικαιολογούν την χρήση του κριτηρίου βαθμολόγησης της εμπειρίας των στελεχών του αναδόχου. Τέλος, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας σχετικά με την «πιστοποίηση» της εμπειρίας, ήτοι κατ' ορθή ερμηνεία την απόδειξή της με τα στοιχεία του φακέλου της τεχνικής προσφοράς κατ' άρθρο 24.3 είναι απορριπτέες ως αόριστες, καθ' όσον δεν προβάλλεται κατά ποιο τρόπο βλάπτεται η προσφεύγουσα από τον τρόπο απόδειξης της εμπειρίας. Κατόπιν των ανωτέρω, η επιλογή του επίμαχου κριτηρίου αξιολόγησης παρίσταται κατ' αρχήν νόμιμη και πρόσφορη, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τον εντοπισμό της βέλτιστης προσφοράς και, ως εκ τούτου, ο προβαλλόμενος με την προδικαστική προσφυγή λόγος είναι απορριπτέος κατά το σκέλος του αυτό.

19. Επειδή, περαιτέρω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν αιτιολογείται από το τεχνικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου η συγκεκριμένη απαίτηση μακροχρόνιας επαγγελματικής δραστηριότητας των δύο επικεφαλής του εργοταξίου στελεχών για καθένα από τα οποία πρέπει να αποδεικνύεται εικοσιπενταετής τουλάχιστον εμπειρία από την κτήση του πτυχίου και δεκαπενταετής τουλάχιστον εμπειρία σε έργα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Όπως προεκτέθηκε, το επιλεγέν κριτήριο της εμπειρίας των ανωτέρω στελεχών παρίσταται, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, πρόσφορο για τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς επί τη βάσει και ποιοτικών παραμέτρων. Ειδικότερα, στο παρατεθέν ανωτέρω άρθρο 14 της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή έχει θέσει απαιτήσεις για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών υπό Κ1 με τον ελάχιστο παραδεκτό βαθμό, πράγμα κατ' αρχήν σκόπιμο για την σαφήνεια του αξιολογούμενου κριτηρίου. Περαιτέρω, όμως, ενόψει του ανωτέρω ισχυρισμού της προσφεύγουσας πρέπει να εξεταστεί εάν οι τιθέμενες από τη Διακήρυξη ελάχιστες απαιτήσεις για την ικανοποίηση του συγκεκριμένου (κατ' αρχήν νόμιμου και πρόσφορου) κριτηρίου αξιολόγησης είναι αναγκαίες σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό (βλ. ανωτέρω σκέψη 14), ήτοι τον εντοπισμό της

πλέον συμφέρουσας προσφοράς, με δεδομένο ότι η μη ικανοποίησή τους έχει επαχθή αποτελέσματα για τους διαγωνιζόμενους, αφού άγει σε βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς τους με βαθμό κάτω του ελάχιστου και, συνεπώς, στον αποκλεισμό τους από τον προκείμενο διαγωνισμό, όπως βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Επί του συγκεκριμένου ισχυρισμού, ήτοι επί της αμφισβήτησης της αναγκαιότητας της απαίτησης για απασχόληση κατά την εκτέλεση της σύμβασης ενός διευθυντή εργοταξίου ειδικότητας αρχιτέκτονα μηχανικού και ενός υπεύθυνου εργοταξίου ειδικότητας πολιτικού μηχανικού, καθένας από τους οποίους πρέπει να διαθέτει σωρευτικά τόσο εικοσιπενταετή εμπειρία μετά την κτήση του πτυχίου όσο και δεκαπενταετή εμπειρία σε εργασίες σε μνημεία ή αρχαιολογικούς χώρους (καθώς επίσης και εμπειρία από την εκτέλεση ενός τουλάχιστον έργου με συναφείς εργασίες), ουδέν εισφέρει η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της που περιορίζονται σε αιτιολογία επί της εν γένει νομιμότητας και προσφορότητας του επίμαχου κριτηρίου βαθμολόγησης της εμπειρίας (βλ. ανωτέρω τις παρατιθέμενες απόψεις και, μεταξύ άλλων, το συμπέρασμα της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το οποίο *«στην παρούσα περίπτωση δηλαδή, η εμπειρία της ομάδας του έργου συνιστά πράγματι με βάση τις απόψεις της ..., εγγενές χαρακτηριστικό της προσφοράς, που διασφαλίζει σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα εκτέλεσης της εν λόγω σύμβασης»*). Ενόψει, όμως, αφενός του επαχθούς αποτελέσματος του αποκλεισμού των διαγωνιζομένων, σε περίπτωση μη πλήρωσης των ελάχιστων απαιτήσεων για τη βαθμολόγηση του επίμαχου υπό Κ1 κριτηρίου και αφετέρου της σημασίας του, όπως αυτή προκύπτει από τον συντελεστή βαρύτητάς του (50%) που το καθιστά καταλυτικό για την ανάδειξη της βέλτιστης προσφοράς και επιβεβαιώνεται από τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής [βλ. παρατιθέμενο κείμενο ανωτέρω και, ιδίως τον ισχυρισμό της αναθέτουσας ότι *«κατ' αρχήν με βάση τα προαναφερόμενα, ως προς την επιλογή των συγκεκριμένων κριτηρίων και δη του επίμαχου υποκριτηρίου Κ1 σας αναφέρουμε τα εξής: κατά την άποψη της Υπηρεσίας, το 'επίμαχο' κριτήριο 'Κ1 Εμπειρία Ομάδας έργου' του Άρθρου 14 της διακήρυξης θα μπορούσε -αν όχι θα έπρεπε- να είναι το μοναδικό κριτήριο αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς των υποψηφίων (με βαθμό 70% του συνόλου της προσφοράς). Η συμπερίληψη και των δύο υπολοίπων κριτηρίων έγινε κατά κύριο λόγο για την κατά το δυνατόν βέλτιστη εξασφάλιση του υγιούς*

ανταγωνισμού και της συμμετοχής κατά το δυνατόν περισσότερων υποψηφίων»], η αναθέτουσα αρχή όφειλε να αιτιολογήσει τις τιθέμενες ελάχιστες απαιτήσεις για την ικανοποίηση του συγκεκριμένου κριτηρίου και τη βαθμολόγηση με τον ελάχιστο βαθμό σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ήτοι τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, με ειδική, σαφή και επαρκή αιτιολογία, η οποία ελλείπει πλήρως, αφού δεν παρατίθεται ούτε αρχική ούτε συμπληρωματική αιτιολογία ως προς το συγκεκριμένο ζητούμενο χρονικό εύρος τόσο ειδικής όσο και γενικής εμπειρίας που απαιτείται να συντρέχει για αμφότερα τα στελέχη επικεφαλής του εργοταξίου. Με τα ανωτέρω δεδομένα, δεν αιτιολογείται ότι το απαιτούμενο χρονικό εύρος γενικής και ειδικής εμπειρίας που πρέπει να συντρέχει σωρευτικά για αμφότερους τον Διευθυντή εργοταξίου ειδικότητας αρχιτέκτονα μηχανικού και τον Υπεύθυνο εργοταξίου ειδικότητας πολιτικού μηχανικού, προκειμένου οι τεχνικές προσφορές των διαγωνιζομένων να λάβουν τον ελάχιστο βαθμό στο υπό Κ1 κριτήριο βαθμολόγησης, είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ήτοι την ανάδειξη της βέλτιστης προσφοράς βάσει σχέσης ποιότητας – τιμής (πρβλ. ΕΛΣυν Ολομ. Β' Ελάσσων 505/2021). Για τον λόγο αυτό, ο προβαλλόμενος με την προδικαστική προσφυγή λόγος πρέπει, κατά το σκέλος του αυτό, να γίνει δεκτός και η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί.

20. Επειδή τέλος, ενόψει των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της Διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών ή τα κριτήρια υπολογισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, πρέπει να ακυρωθεί η Διακήρυξη στο σύνολό της (βλ. ΣτΕ 1135/2010, ΣτΕ ΕΑ 1089/2009, ΣτΕ 2951-52/2004, ΔΕΕ, Απόφαση της 4.12.2003, Υπόθεση C-448/2001, ENVAG Wienstrom GmbH κ.λ.π, σκέψεις 92-95) ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε οικονομικούς φορείς, οι οποίοι ενδεχομένως δεν είχαν επιδείξει ενδιαφέρον εξαιτίας της αρχικής της μορφής, να υποβάλουν προσφορές, κατόπιν της τροποποίησής της. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη Διακήρυξη πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της.

21. Επειδή, γίνεται δεκτή η εισήγηση στο σύνολό της.

22. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2022 και εκδόθηκε στις 17 Μαρτίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Ελευθερία Καλαμιώτη

Παναγιώτα Καλαντζή